

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 29. 4. 2020
COM(2020) 177 final

2020/0067 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/352 s cieľom umožniť riadiacim orgánom alebo príslušným orgánom poskytovanie flexibility z hľadiska účtovania poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry v súvislosti s pandémiou COVID-19

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/352 z 15. februára 2017 [ďalej len „nariadenie (EÚ) 2017/352“] sa stanovuje rámec pre poskytovanie prístavných služieb a spoločné pravidlá o finančnej transparentnosti prístavov¹. V jeho článku 13 sa od členských štátov vyžaduje zabezpečiť účtovanie poplatku za používanie prístavnej infraštruktúry.

Pandémia COVID-19 vážne zasahuje námornú dopravu a finančnú udržateľnosť prevádzkovateľov. Pozastavenie alebo odloženie poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry môže preto za týchto výnimočných okolností pomôcť prevádzkovateľom lodí.

V článku 13 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2017/352 sa od členských štátov vyžaduje zabezpečiť účtovanie poplatku za používanie prístavnej infraštruktúry.

V článku 2 bode 9 nariadenia (EÚ) 2017/352 sú poplatky za používanie prístavnej infraštruktúry vymedzené ako „*poplatok vybraný v priamy alebo nepriamy prospech riadiaceho orgánu prístavu alebo príslušného orgánu za použitie infraštruktúry, zariadení a služieb vrátane prístupovej vodnej cesty do dotknutých prístavov, ako aj prístup k vybavovaniu cestujúcich a nákladu, ale s výnimkou sadzieb za prenájom pozemku a poplatkov s rovnocenným účinkom*“.

Poplatky za používanie prístavnej infraštruktúry účtuje používateľom prístavu (t. j. vlastníkom alebo prevádzkovateľom lodí) riadiaci orgán prístavu alebo príslušný orgán.

V článku 13 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2017/352 sa stanovuje, že poplatky za používanie prístavnej infraštruktúry môžu byť diferencované okrem iného pre určité kategórie používateľov, no neumožňuje riadiacemu orgánu prístavu alebo príslušnému orgánu vzdať sa poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry, pozastaviť ich, znížiť alebo odložiť pre všetkých používateľov prístavu.

Nové prechodné ustanovenie poskytne členským štátom možnosť povoliť riadiacim orgánom prístavu alebo príslušným orgánom rozhodnúť sa, či:

- sa poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry vzdajú (t. j. nebudú platbu vyžadovať vôbec) alebo
- poplatky pozastavia (na určitý čas „zmrazia“, resp. odložia uplatňovanie) alebo
- poplatky znížia (redukcia sumy) alebo
- poplatky odložia (budú vyžadovať platbu neskôr).

Keďže trvanie vplyvu pandémie COVID-19 na námornú dopravu je neisté, aby mal tento sektor dostatočnú flexibilitu, bude sa nové prechodné ustanovenie vzťahovať na poplatky za používanie prístavnej infraštruktúry s platnosťou za obdobie od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020.

V článku 13 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2017/352 sa uvádza: „Riadiaci orgán prístavu alebo príslušný orgán zabezpečia, aby používatelia prístavnej infraštruktúry boli informovaní

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/352 z 15. februára 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre poskytovanie prístavných služieb a spoločné pravidlá o finančnej transparentnosti prístavov, Ú. v. EÚ L 57, 3.3.2017, s. 1.

o akýchkoľvek zmenách povahy alebo výšky poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry minimálne dva mesiace pred dňom nadobudnutia účinnosti uvedených zmien.“

Od požiadavky informovať „minimálne dva mesiace vopred“ by sa malo za výnimočných okolností, ako je kríza COVID-19, upustiť. Navrhovaná zmena preto umožňuje riadiacim orgánom prístavu alebo príslušným orgánom odchýliť sa od požiadavky informovať „minimálne dva mesiace vopred“ za výnimočných okolností a informovať s menším predstihom, ktorý určí riadiaci orgán prístavu alebo príslušný orgán.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Nariadenie (EÚ) 2017/352 nepočíta s možnosťou prístavov vzdať sa poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry, pozastaviť ich, znížiť alebo odložiť za výnimočných okolností ako je pandémie COVID-19. Nariadenie by sa preto malo zmeniť tak, aby poskytovalo možnosť zmierniť vplyvy súčasnej krízy a aby poskytovalo členským štátom, ich príslušným orgánom i jednotlivcom právnu istotu.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Účinné fungovanie námornej dopravy závisí od hospodárskej výkonnosti prevádzkovateľov lodí. Nepriaznivé hospodárske dôsledky súčasnej pandémie COVID-19 pre prevádzkovateľov lodí ovplyvnia ich finančné zdravie a budú mať vážne negatívne účinky na dopravný systém a hospodárstvo ako celok. Zmena nariadenia 2017/352, ktorá členským štátom umožní poskytnúť riadiacim orgánom prístavov alebo príslušným orgánom flexibilitu rozhodnúť sa, či sa vzdať poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry, pozastaviť ich, znížiť alebo odložiť, môže pomôcť tento problém riešiť. Členské štáty budú musieť zaistiť súlad prijatých opatrení s pravidlami štátnej pomoci.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Táto iniciatíva je založená na článku 100 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Uvedené ustanovenie umožňuje prijať všetky vhodné ustanovenia pre námornú dopravu a už poslúžilo ako základ pre prijatie nariadenia (EÚ) 2017/352.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Členské štáty nemôžu uspokojivo dosiahnuť ciele tohto návrhu z týchto dôvodov. Nariadenie (EÚ) 2017/352 neumožňuje členským štátom z dôvodov, aké sa tu rozoberajú, povoliť prístavom vzdať sa poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry, pozastaviť ich, znížiť alebo odložiť. Tento cieľ možno dosiahnuť len zmenou samotného nariadenia.

- **Proporcionalita**

Návrh je časovo obmedzený a neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa zmierniť vplyv súčasnej pandémie COVID-19 na účely vykonávania nariadenia (EÚ) 2017/352. Navrhované opatrenie je preto primerané.

- **Výber nástroja**

Keďže právnym aktom sa mení nariadenie (EÚ) 2017/352, vhodným právnym nástrojom je nariadenie.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX-POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex-post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Ide o naliehavé opatrenie, ktorého spúšťačom bolo náhle a nepredvídateľné vypuknutie pandémie COVID-19. Z tohto dôvodu nie je opatrenie relevantné pre program regulačnej vhodnosti a nevykonalo sa žiadne hodnotenie ex-post.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na naliehavosť tejto záležitosti sa neuskutočnili formálne konzultácie so zainteresovanými stranami. Niektoré orgány a prístavy členských štátov však už ohlásili opatrenia podobné tým zamýšľaným.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Ako už bolo vysvetlené, vzhľadom na naliehavosť situácie nebolo možné uskutočniť riadne zhromažďovanie odborných poznatkov.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na naliehavosť situácie sa posúdenie vplyvu uskutočniť nemohlo.

- **Základné práva**

Neuplatňuje sa.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Neuplatňuje sa.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Opatrenie nezahŕňa žiadne osobitné monitorovanie alebo podávanie správ. Od členských štátov sa však bude vyžadovať, aby informovali o používaní opatrení na účely vypracovania správy pre Európsky parlament a Radu o fungovaní a účinku nariadenia do 24. marca 2023, ako sa vyžaduje v článku 20 nariadenia (EÚ) 2017/352.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V článku 21 nariadenia (EÚ) 2017/352 sa dopĺňa nový odsek 3. Toto nové ustanovenie umožňuje členským štátom bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 13 ods. 1, povoliť riadiacim orgánom prístavov alebo príslušným orgánom vzdať sa poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry splatných za obdobie od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020, pozastaviť ich, znížiť alebo odložiť. Vzdanie sa poplatkov, ich pozastavenie, zníženie alebo odloženie musí prebehnúť transparentne, objektívne a nediskriminačne pre všetkých používateľov prístavu, na ktorých sa poplatky za používanie prístavnej infraštruktúry vzťahujú. Nové ustanovenie zároveň poskytuje riadiacim orgánom prístavov alebo príslušným orgánom možnosť odchyliť sa od požiadavky informovať „minimálne dva mesiace vopred“ stanovenej v článku 13 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2017/352.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/352 s cieľom umožniť riadiacim orgánom alebo príslušným orgánom poskytovanie flexibility z hľadiska účtovania poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry v súvislosti s pandémiou COVID-19

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 100 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov³,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Pandémia COVID-19 vážne zasahuje námornú dopravu. Jej zásadný vplyv na námornú dopravu a prístavnú infraštruktúru je badateľný od 1. marca 2020 a pravdepodobne bude v roku 2020 pretrvávať. Vzdanie sa poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry, ich pozastavenie, zníženie alebo odloženie by preto mohlo prispieť k udržateľnosti finančnej situácie prevádzkovateľov lodí za týchto výnimočných okolností.
- (2) Článok 13 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/352⁴ od členských štátov vyžaduje, aby prostredníctvom riadiaceho orgánu prístavu alebo príslušného orgánu zabezpečili účtovanie poplatku za používanie prístavnej infraštruktúry. Z tejto povinnosti účtovať poplatky neexistuje žiadna výnimka, ani za výnimočných okolností.
- (3) Vzhľadom na dôsledky pandémie COVID-19 je vhodné umožniť členským štátom, aby poskytli riadiacim orgánom prístavov alebo príslušným orgánom možnosť vzdať sa poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry splatných za obdobie od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020, pozastaviť ich, znížiť alebo odložiť. Vzdanie sa poplatkov, ich pozastavenie, zníženie alebo odloženie by malo prebehnúť transparentne, objektívne a nediskriminačne pre všetkých používateľov prístavu, na ktorých sa poplatky za používanie prístavnej infraštruktúry vzťahujú.

² Ú. v. EÚ C , , s. .

³ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/352 z 15. februára 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre poskytovanie prístavných služieb a spoločné pravidlá o finančnej transparentnosti prístavov (Ú. v. EÚ L 57, 3.3.2017, s. 1).

- (4) Vzhľadom na naliehavosť je zároveň vhodné poskytnúť riadiacim orgánom prístavov alebo príslušným orgánom možnosť odchyliť sa od povinnosti zakotvenej v článku 13 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2017/352 informovať používateľov prístavnej infraštruktúry o akýchkoľvek zmenách povahy alebo výšky poplatkov za používanie prístavnej infraštruktúry minimálne dva mesiace pred dňom nadobudnutia účinnosti uvedených zmien.
- (5) Keďže cieľ tohto nariadenia si vyžaduje prijatie zmeny nariadenia (EÚ) 2017/352, vzhľadom na naliehavosť v dôsledku pandémie COVID-19 môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (6) Vzhľadom na naliehavosť výnimočných okolností v dôsledku pandémie COVID-19, ktoré opodstatňujú navrhnuté opatrenia, a konkrétnejšie na potrebu prijať takéto opatrenia rýchlo v záujme udržateľnosti finančnej situácie prevádzkovateľov lodí, je vhodné stanoviť výnimku z osemtyždňovej lehoty uvedenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (7) Vzhľadom na nepredvídateľné a náhle rozšírenie pandémie COVID-19 a príslušné legislatívne postupy potrebné na prijatie relevantných opatrení nebolo možné takéto opatrenia prijať včas. Preto by sa ustanovenia tohto nariadenia mali vzťahovať aj na poplatky splatné za obdobie pred jeho nadobudnutím účinnosti. Vzhľadom na povahu týchto ustanovení by takýto prístup nemal byť porušením oprávnených očakávaní dotknutých osôb.
- (8) Toto nariadenie by malo nadobudnúť účinnosť čo najskôr, a to dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

V nariadení (EÚ) 2017/352 sa v článku 21 dopĺňa tento odsek 3:

„3. Odchyľne od článku 13 ods. 1 môžu členské štáty povoliť riadiacemu orgánu prístavu alebo príslušnému orgánu, aby neúčtoval poplatok za používanie prístavnej infraštruktúry splatný za obdobie od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020, aby uplatňovanie tohto poplatku pozastavil, aby poplatok znížil alebo odložil. Vzdanie sa poplatku, jeho pozastavenie, zníženie alebo odloženie musí prebehnúť transparentne, objektívne a nediskriminačne pre všetkých používateľov prístavu, na ktorých sa poplatky za používanie prístavnej infraštruktúry vzťahujú.

Riadiaci orgán prístavu alebo príslušný orgán zabezpečia, aby používatelia prístavu a zástupcovia alebo združenia používateľov prístavu boli náležite informovaní. Lehota dvoch mesiacov uvedená v článku 13 ods. 5 sa neuplatňuje.“

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*